МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА ЗООВЕТЕРИНАРНА АКАДЕМІЯ

ПРОБЛЕМИ ЗООІНЖЕНЕРІЇ ТА ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Збірник наукових праць
Випуск 31, Частина 2
Ветеринарні науки

Харків – 2015

ISBN
УДК 636+619 П78

Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: Збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Х.: РВВ ХДЗВА., 2015. – Випуск 31, ч. 2 «Ветеринарні науки», 418 с.

Виходить два рази на рік.
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 180116861 Р від 06.05.2011 р.
Збірник видавався з 1889 по І960 роки, відновлено видавництво з 1996 року.
Випуск збірника наукових праць розглянуто і рекомендовано до друку Вченою радою ХДЗВА протокол № 12 від 15.10.2015 р.
Збірник наукових праць є фаховим науковим виданням з ветеринарних наук.

Редакційна колегія збірника наукових праць ХДЗВА,
частини 2 «Ветеринарні науки»:

• **Барановський Дмитро Іванович**, ректор, кандидат сільськогосподарських наук, доцент (відповідальний редактор) – Харківська державна зооветеринарна академія;
• **Приходько Юрій Олександрович**, доктор ветеринарних наук, чл.-кор. НААН України, професор, проректор з наукової роботи (заступник відповідального редактора) – Харківська державна зооветеринарна академія;
• **Симоненко Сергій Іванович,** кандидат ветеринарних наук, доцент, проректор з навчальної роботи – Харківська державна зооветеринарна академія;
• **Головко Валерій Олексійович**, доктор ветеринарних наук, професор, академік НААН України, Заслужений діяч науки і техніки України – Харківська державна зооветеринарна академія;
• **Свириденко Галина Віталіївна**, технічний редактор – Харківська державна зооветеринарна академія;
• **Яценко Іван Володимирович**, доктор ветеринарних наук, професор – відповідальний секретар – Харківська державна зооветеринарна академія;
• **Павлов Михайло Ефремович**, доктор ветеринарних наук, професор – Харківська державна зооветеринарна академія;
• **Чорний Микола Васильович**, доктор ветеринарних наук, професор – Харківська державна зооветеринарна академія,
• **Кошевий Віктор Павлович**, доктор біологічних, наук, професор – Харківська державна зооветеринарна академія;
• **Кочмарський Віктор Андрійович**, доктор ветеринарних наук, професор – Харківська державна зооветеринарна академія;
• **Тимошенко Ольга Павлівна**, доктор біологічних наук, професор – Харківська державна зооветеринарна академія;
• **Жегунов Геннадій Федорович**, доктор біологічних наук, професор – Харківська державна зооветеринарна академія.
• **Жукова Ірина Олексіївна,** доктор ветеринарних наук, професор – Харківська державна зооветеринарна академія;
• **Сарбаш Дмитро Васильович**, кандидат ветеринарних наук, доцент – Харківська державна зооветеринарна академія;

Адреса редакційної колегії:
62341, Харківська область, Дергачівський район, п/в Мала Данилівка, ХДЗВА
Тел.: (05763)57-524; (05763)57-564.

З М І С Т

КЛІНІЧНА ДІАГНОСТИКА І ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ ТВАРИН

Митрофанов О. В., Маценко О.В., Могільовський В. М., Щепетільніков Ю. О., Кущ Л. Л., Бучковський Д.А.
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ АДСОРБЕНТУ «МІАМІКО-ФІТ» ЗА МНОЖИННОГО КОРМОВОГО МІКОТОКСИКОЗУ У КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ 11

Кібкало Д.В., Вікуліна Г.В., Боровкова В.М., Боровков С.Б., Онищенко О.В.
ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА РІЗНИХ МЕТОДІВ ВЗЯТТЯ КРОВІ У СВИНЕЙ 16

Єфімов В.Г.
ПОКАЗНИКИ ОБМІНУ РЕЧОВИН У ПОРОСЯТ В ПЕРІОД ДОРОЩУВАННЯ ЗА ДІЇ ГУМАТ-СУКЦИНАТ-МІКРОЕЛЕМЕНТНОЇ ДОБАВКИ 20

Кравченко Н.А.
ДИНАМИКА СОДЕРЖАНИЯ ЦИНКА В НЕКОТОРЫХ ОРГАНАХ И ТКАНЯХ КУР-НЕСУШЕК ПРИ УСЛОВИИ ПОСТУПЛЕНИЯ В ОРГАНИЗМ РАЗНЫХ ДОЗ ВИТАМИНА Е И СЕЛЕНА 24

Назаренко С. М.
ЛІКУВАЛЬНО - ПРОФІЛАКТИЧНА ОБРОБКА КОРОПА ЗА ДОПОМОГОЮ ПРЕПАРАТУ «ВЕТОКС-1000» ПІСЛЯ ТРАНСПОРТУВАННЯ ПЕРЕД ВИПУСКОМ У ВОДОЙМУ 28

Яковлев А.С., Костюк И.А.
СМЕЩЕНИЕ СЫЧУГА У КОРОВ 31

ХІРУРГІЯ, АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ, ОРТОПЕДІЯ, ТРАВМАТОЛОГІЯ, ОФТАЛЬМОЛОГІЯ, ОНКОЛОГІЯ

Аничин А.Н., Заика П.А., Цимерман О. А., Кочевенко А.С.
ФОРМИРОВАНИЕ МЕЖТРАХЕАЛЬНОГО АНАСТОМОЗА У СОБАК С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ШОВНОГО МАТЕРИАЛА ВИКРИЛА В ВИДЕ П - ОБРАЗНЫХ ШВОВ 37

Білий Д.Д.
ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІЧНОГО ПЕРЕБІГУ НЕОПЛАЗІЙ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ У СУК..... 40

Сарбаш Д.В., Синяговська К.А.
АНОМАЛІЇ ЧЕРЕВНОЇ СТІНКИ У ЛОША ТА МЕТОДИ ЇЇ УСУНЕННЯ (КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК)..... 44

Сарбаш Д.В., Синяговська К.А., Цимерман О.О.
ФІБРОПАПІЛОМАТОЗ У ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ ТА МЕТОДИ ЇЇ ЛІКУВАННЯ..... 47

Слюсаренко Д.В., Ільніцький М.Г.
ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИМПАТИЧНОГО КОМПОНЕНТУ ЕПІДУРАЛЬНОЇ БЛОКАДИ 0,2 РОЗЧИНОМ БУПІВАКАЇНУ У СОБАК ШЛЯХОМ ІНФРАЧЕРВОНОЇ ТЕРМОМЕТРІЇ..... 50

АКУШЕРСТВО, ГІНЕКОЛОГІЯ І БІОТЕХНОЛОГІЯ РОЗМНОЖЕННЯ ТВАРИН

Заремблюк С. Б.
ПАТОЛОГО-АНАТОМІЧНІ ЗМІНИ У ВНУТРІШНІХ СТАТЕВИХ ОРГАНАХ ЯК ПРИЧИНА СИМПТОМАТИЧНОЇ ФОРМИ НЕПЛІДНОСТІ КОРІВ..... 54

Корейба Л.В.
ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІЧНОГО ПРОЯВУ ПІСЛЯРОДОВИХ МАСТИТІВ У ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ КОРІВ В УМОВАХ ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА «АГРО-СОЮЗ» СИНЕЛЬНИКІВСЬКОГО РАЙОНУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ..... 59

Кошевой В.П., Науменко С.В., Кошевой В.І., Малюкін Ю.В., Клочков В.К., Кавок Н.С.
КОМП'ЮТЕРНИЙ МОНІТОРИНГ ПОКАЗНИКІВ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ОРГАНІВ РЕПРОДУКТИВНОЇ СИСТЕМИ У САМЦІВ ПРИ ДЕФІЦИТІ КАРОТИНУ (ВІТАМІНУ А) ТА ЦИНКУ..... 62

Кошевой В.П., Науменко С.В., Кошевой В.І., Малюкін Ю.В., Клочков В.К., Кавок Н.С.
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТЕРАПІЇ САМЦІВ З ГОНАДОДИСТРОФІЄЮ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ПРЕПАРАТІВ, ВИГОТОВЛЕНИХ НА ОСНОВІ НАНОБІОМАТЕРІАЛІВ..... 71

Радохліб Г. М.
МІКРОСКОПІЧНІ ТА СОНОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗА ПАТОЛОГІЇ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ У СУК 76

Скляров П.М., Кошевой В.П.
СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ НОВОНАРОДЖЕНИХ ЯГНЯТ З ВИКОРИСТАННЯМ ОЗОНОВАНОГО МАТЕРІАЛУ 80

ЕПІЗООТОЛОГІЯ, МІКРОБІОЛОГІЯ, ВІРУСОЛОГІЯ, МІКОЛОГІЯ, ІМУНОЛОГІЯ

Бібен І.А.
ЛІОФІЛІЗАЦІЯ ПРОБІОТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ BAC. SUBTILIS ШТАМ ВІ-12 83

Корчан Л.М., Коне М.С., Корчан М.І., Оніщенко О.М.
ПОРІВНЯННЯ СХЕМ ЛІКУВАННЯ ДЕРМАТОФІТОЗІВ СОБАК І КОТІВ 86

Кокарєв А.В.
ФОРМУВАННЯ ФАГОЦИТАРНОЇ ЛАНКИ ІМУНІТЕТУ ПОРОСЯТ У РАННЬОМУ ПОСТНАТАЛЬНОМУ ОНТОГЕНЕЗІ ТА ЇЇ КОРЕКЦІЯ ПРЕПАРАТОМ “ІМУНОЛАК” У ЛАНЦЮЗІ МАТИ-ПЛІД-НОВОНАРОДЖЕНИЙ 89

Иванченко И.М., Гонтарь А.М., Зайд Хасан Мохсин
ИНФЕКЦИОННЫЙ БРОНХИТ КУР И ОСОБЕННОСТИ ЕГО ПРОФИЛАКТИКИ В РЕСПУБЛИКЕ ИРАК 94

Іванченко І.М., Гонтарь А.М., Терещенко О. В.
ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ІНФЕКЦІЙНОГО ПЕРИТОНІТУ КОТІВ: КЛІНІКО – ЛАБОРАТОРНІ МЕТОДИ 97

Касяненко О. І., Фотіна Т. І., Гладченко С. М.
ЧУТЛИВІСТЬ ЦИРКУЛЮЮЧИХ ШТАМІВ CAMPYLOBACTER SPP. ДО ДЕЗІНФЕКТАНТІВ 101

Кінаш О.В.
ПАТОГІСТОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ МУКОРМІКОЗІ 107

Сосницкий А.И.
РОСТОВЫЕ ПОТЕНЦИИ P. MULTOCIDA СЕРОВАР В ШТАММ № 15 113

Ткаченко О.А., Алексєєва Н.В.
МОРФОГЕНЕЗ MYCOBACTERIUM BOVIS ДИСОЦІАТИВНИХ ФОРМ У ДИНАМІЦІ БАГАТОЧИСЕЛЬНИХ ПЕРЕСІВІВ 116

ПАРАЗИТОЛОГІЯ

Довгій Ю. Ю., Кушнірова Г. А., Згозінська О. А.
ВПЛИВ СОЛІКОКСУ І 25 %-ОЇ НАСТОЯНКИ ВОСКОВОЇ МОЛІ НА МОРФОЛОГІЧНІ ТА БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ КУРЕЙ, ХВОРИХ ЕЙМЕРІОЗОМ.....124

Люлін П.В.
ВПЛИВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ЕЙМЕРІОЗУ НА БІЛКОВИЙ СКЛАД СИРОВАТКИ КРОВІ ІНДИЧАТ 127

Пономаренко А.М., Пономаренко О.В., Мазепа Р.В., Шостак В.І.
БАБЕЗІОЗ СОБАК У М. ХАРКОВІ: ПОШИРЕННЯ, ДЕЯКІ БІОХІМІЧНІ АСПЕКТИ ПАТОГЕНЕЗУ, ЛІКУВАННЯ.....131

Решетило О.І., Нікіфорова О.В.
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ ЗА ОТОДЕКТОЗУ КОТІВ У М. СУМИ.....135

Мельничук В. В., Юськів І. Д.
ВПЛИВ ПРЕПАРАТУ «БІ-ДЕЗ» НА МОРФОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ ЯЄЦЬ TRICHURIS SUIS, ВИДІЛЕНИХ З ГОНАД САМОК ГЕЛЬМІНТІВ 139

Побережець С.П.
СЕЗОННА ДИНАМІКА ДЕМОДЕКОЗУ СОБАК В УМОВАХ М. ЖИТОМИРА.....143

Пономаренко В.Я., Пономаренко А.М.,
Жувак К.І., Кассіч Н.Д., Баздирєва Н.А.
ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА НЕМАТОДОЗІВ ВОДОПЛАВНИХ ПТАХІВ, КО «ХАРКІВСЬКИЙ ЗООПАРК» 146

Пономаренко В. Я., Пасічник М. В.
ПОШИРЕННЯ ТА КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ ДЕМОДЕКОЗУ СОБАК У М.ХАРКОВІ ЗА ДАНИМИ ДЕЯКИХ ЛІКАРЕНЬ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ВЛАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 150

ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНА ЕКСПЕРТИЗА, ГІГІЄНА, ЯКІСТЬ І БЕЗПЕЧНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

Hutiy B., Hufriy D., Yatsenko I., Binkevych V., Binkevych O.
APPLICATION OF NEW GENERATIONS ANTIBIOTICS (FLOURCHINOLONES) IN TREATING OF ANIMALS 155

Богатко Н.М., Мельник А.Ю., Букалова Н.В., Богатко Л.М, Яценко І.В., Сердюков Я.К., Богатко А.Ф.
ЗАСТОСУВАННЯ ЕКСПРЕСНОГО МЕТОДУ ВИЗНАЧЕННЯ ФАЛЬСИФІКАЦІЇ М'ЯСА ЗАБІЙНИХ ТВАРИН ТА ПТИЦІ ЗА ОБРОБКИ РОЗЧИНОМ ХЛОРУ 160

Головко Н. П., Тимошенко О. П., Яценко І. В.
БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ СИРОВАТКИ КРОВІ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ НА ТЛІ ВВЕДЕННЯ ЦИТРАТУ НАНОМОЛІБДЕНУ ТА КОМПЛЕКСНОЇ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ «ПРОБІКС» 164

Загребельний В. О., Якубчак О. М.
МЕТОДИ ОЦІНКИ МІКРОБІОЛОГІЧНИХ РИЗИКІВ.....173

Зажарська Н.М., Костюченко К.Г.
ВПЛИВ ПЕРІОДУ ЛАКТАЦІЇ, ЧАСУ НАДОЮ, СЕЗОНУ НА КІЛЬКІСТЬ СОМАТИЧНИХ КЛІТИН МОЛОКА КІЗ.....179

Карпуленко М. С., Муковоз В. М., Обштат С. В., Постоєнко В. О., Якубчак О. М., Хомутенко В. І.
ОРГАНОЛЕПТИЧНІ ТА МІКРОБІОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КОНСЕРВІВ М'ЯСНИХ ЗА ТРИВАЛОГО ЗБЕРІГАННЯ 185

Hutiy B., Hufriy D., Yatsenko I., Binkevych V., Binkevych O., Hachak M.
INFLUENCE OF CADMIUM LOADING ON BULLS AFTER MEVESEL AND METIFEN FEED ADDITIVES 191

Фодченко І.А., Касянчук В. В.
ОЦІНКА ВМІСТУ ХЛОРОРГАНИЧНИХ ПЕСТИЦИДІВ У ТКАНИНАХ МІДІЙ З ХАРЧОВОГО РИНКУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ 194

Меженська Н.А., Меженський А.О., Гусак Л.М., Проценко Т.Ю.
МОНІТОРИНГ ПОКАЗНИКІВ РАДІОАКТИВНОЇ ЗАБРУДНЕНОСТІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СИРОВИНИ, ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ І КОРМІВ В УКРАЇНІ ЗА 2005-2014 РР. 199

Якубчак О. М., Почтаренко П. П., Таран Т. В.
ВПЛИВ ГАММА-ГХЦГ НА ПРИРІСТ ЖИВОЇ МАСИ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ 204

Петров Р.В.
ФАКТОРИ ВОДНОГО СЕРЕДОВИЩА СТАВІВ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....208

Фотіна Г. А., Фотін О.В., Шупіло Т.А., Фотін А.І.
ВИКОРИСТАННЯ АНТИСТРЕСОВИХ ПРЕПАРАТІВ ПРИ ТРАНСПОРТУВАННІ ТА ПЕРЕДЗАБІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ 211

Яценко І.В., Головко Н.П., Кириченко В.М., Дроздов О.О., Гетманець О.М.
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МЕТОДІВ ВИЗНАЧЕННЯ ВОЛОГОУТРИМУЮЧОЇ ЗДАТНОСТІ М'ЯСА КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ.....214

СУДОВА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА ТА ВЕТЕРИНАРНЕ ПРАВО

Кам'янський В.В., Яценко І.В., Бондаревський М.М.
ЛІНІЙНІ ОСТЕОМЕТРИЧНІ ПАРАМЕТРИ ВІНЦЕВИХ КІСТОК ГРУДНОЇ КІНЦІВКИ ЯК КРИТЕРІЇ ДІАГНОСТИКИ ВІКУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ У СУДОВІЙ ВЕТЕРИНАРНІЙ ЕКСПЕРТИЗІ 222

Абузнайд Карем Р.С., Яценко І.В., Гетманець О.М.
ВИЗНАЧЕННЯ ВІКУ ТА СТАТІ ЗА КРАНІОМЕТРИЧНИМИ ІНДЕКСАМИ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ У СУДОВО-ВЕТЕРИНАРНІЙ ЕКСПЕРТИЗІ 226

Луценко П.О.
БІОМОРФОЛОГІЯ ЧЕРЕПА ДЕЯКИХ ПРЕДСТАВНИКІВ СВІЙСЬКИХ ЧИСТОПОРІДНИХ СОБАК БРАХІЦЕФАЛЬНОГО ТИПУ 234

ВЕТЕРИНАРНА ГІГІЄНА І САНІТАРІЯ ТВАРИН

Піддубова О.В., Чорний М.В., Сілінська О.І., Попсуй В.В., Корж О.В.
ОЦІНКА ВПЛИВУ СТИМУЛЮЮЧИХ ДОБАВОК НА ЗДОРОВ'Я І ПРОДУКТИВНІСТЬ КУРЕЙ-НЕСУЧОК В УМОВАХ НОРМАТИВНОГО МІКРОКЛІМАТУ 241

Салата В.З., Кухтин М.Д., Перкій Ю.Б., Супрович Т.М.
БАКТЕРИЦИДНА АКТИВНІСТЬ МИЙНО-ДЕЗІНФІКУЮЧОГО ЗАСОБУ "САН-АКТИВ" НА ТЕСТ-ОБ'ЄКТАХ ВІДНОСНО E. coli ТА S. aureus 245

Скляр О.І., Скляр І.О.
ДИНАМІКА БАКТЕРІАЛЬНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ДОЇЛЬНОГО ЗАЛУ ТА ГУМИ ДОЇЛЬНИХ СТАКАНІВ ПРОТЯГОМ ДОЇННЯ 249

Чорний М.В., Логачова Л.О., Вороняк В.В., Щепетільніков Ю.О., Панасенко Є.А.
ГУМОРАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ І РІСТ ТЕЛЯТ, ЯКІ ВИРОЩУЮТЬСЯ В АЕРОЗОЛЬНОСАНУЄМИХ СЕКЦІЯХ 253

Шкромада О.І.
ВИЗНАЧЕНЯ КЛІНІКО-БІОХІМІЧНОГО СТАТУСУ СВИНЕЙ ПІД ВПЛИВОМ ДЕЗІНФЕКТАНТІВ 257

ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ, ПАТОЛОГІЧА ФІЗІОЛОГІЯ І РОЗТИН

Сердюков Я. К., Забудський С. М., Яценко І. В., Богатко Н. М.
ПАТОМОРФОЛОГІЯ ТОКСИКОЗУ КАНТАКСАНТИНОМ У КОЛЬОРОВИХ КАНАРОК.....262

Лісова В.В., Острова Н.І., Гавриленко О.С.
ГІСТОЛОГІЧНІ ЗМІНИ В ОРГАНАХ ТРАВЛЕННЯ СОБАК ЗА ГОСТРОГО ПАНКРЕАТИТУ 265

Щетинський І.М., Захар'єв А.В., Ульяницька А.Ю., Ляхович Л.М.
ПАТОМОРФОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИПАДКІВ ЗЛОЯКІСНОГО ГІСТІОЦИТОЗУ СОБАК.....268

Щетинский И.М., Ляхович Л.М., Ульяницкая А.Ю., Захарьев А.В., Ирниденко Е.В.
ОБ ОТЕЧНОМ СИНДРОМЕ ПРИ ВЕНО-ОККЛЮЗИОННОЙ БОЛЕЗНИ ПЕЧЕНИ КРУПНОГО РОГАТОГО СКОТА.....273

Щетинський І.М., Ульяницька А.Ю., Захар`єв А.В.
ПАТОМОРФОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОТРУЄННЯ СОБАК ІЗОНІАЗИДОМ.....278

МОРФОЛОГІЯ

Гаврилин П.Н., Лещева М.А., Рахмун Джаллал Эддин
ОСОБЕННОСТИ ЦИТОАРХИТЕКТОНИКИ ФУНКЦИОНАЛЬНЫХ ЗОН ПАРЕНХИМЫ ЛИМФАТИЧЕСКИХ УЗЛОВ ОДНОГОРБОГО ВЕРБЛЮДА (CAMELUS DROMEDARIUS) 282

Гаврилін П.М., Еверт В.В.
ПАТОМОРФОЛОГІЯ ЛІМФАТИЧНИХ ВУЗЛІВ СВИНЕЙ НА РІЗНИХ СТАДІЯХ РОЗВИТКУ СИНДРОМУ МУЛЬТИСИСТЕМНОГО ВИСНАЖЕННЯ 289

Гаврилін П.М., Тішкіна Н.М., Масюк М.О.
ЗАКОНОМІРНОСТІ МОРФОГЕНЕЗУ ТКАНИННИХ КОМПОНЕНТІВ ПАРЕНХІМИ ЛІМФАТИЧНИХ ВУЗЛІВ СВИНІ СВІЙСЬКОЇ 294

Тибінка А.М.
ВПЛИВ ТИПОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ АВТОНОМНОГО ТОНУСУ НА СТРУКТУРУ М'ЯЗОВОЇ ОБОЛОНКИ КИШЕЧНИКУ КУРЕЙ 298

ФІЗІОЛОГІЯ І БІОХІМІЯ

Микитин Л.Є., Бінкевич В.Я., Яценко І.В.
ФОНОВИЙ РІВЕНЬ МІКРОЕЛЕМЕНТІВ У КОРМАХ ДЛЯ ОВЕЦЬ ФГ «ҐУРАЛЬ» ЯВОРІВСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 303

Микитин С.І., Бінкевич В.Я., Яценко І.В.
АНАЛІЗ МІКРОЕЛЕМЕНТНОГО СКЛАДУ ТА ПОЖИВНИХ РЕЧОВИН РАЦІОНУ ДЛЯ БУГАЙЦІВ НА ВІДГОДІВЛІ У СФГ „КЛЕН" ЖОВКІВСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 307

Тимченко Н.Н., Рубакина В.А., Евстигнеев М.П.
ВЛИЯНИЕ ТЕМПЕРАТУРЫ НА СОСТОЯНИЕ ГЕМОГЛОБИНА В ПРИСУТСТВИИ РАСТВОРОВ СОЛЕЙ 311

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПУБЛІКАЦІЇ У ЗБІРНИКУ НАУКОВИХ ПРАЦЬ 314

Key words: Babesiosis, dogs, morphological and biochemical indices of blood, patients of babesiosis of dogs, "Diminakel plus", "Gepavikel."

УДК 636.8.09:615:616.995.428–085(477.52)

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ ЗА ОТОДЕКТОЗУ КОТІВ У М. СУМИ

Решетило О.І., к.вет.н., доцент,
Сумський національний аграрний університет, м. Суми
Нікіфорова О.В.,к.вет.н., доцент, nov76@inbox.ru
Харківська державна зооветеринарна академія, м. Харків

Анотація. *Отодектоз поширений серед котів центрального та прилеглих мікрорайонів м. Суми. Частіше хворіли тварини віком 1–4 роки – 36,73%, найменше коти старше 10 років – 6,89%, а також безпородні – 60% випадків, найрідше коти ангорської породи 4,34%. Отодектоз у котів реєструється протягом всього року. Ефективність дектомаксу на 14 добу дослідження становила – 99%.*

Ключові слова: *отодектоз, коти, Otodectes cynotis, м. Суми, дектомакс, акарицидні препарати, ефективність.*

Актуальність проблеми. За останні роки дуже значно збільшилась кількість котів у приватних осіб та розплідниках різної форми власності.

Збільшення контактів між тваринами внаслідок міграції населення, ввезення з інших регіонів котів, не адаптованих до місцевих умов, антисанітарний стан місць їх вигулу та неконтрольована кількість бродячих тварин впливають на поширення різноманітних ектопаразитарних захворювань.

Частіше серед ектопаразитарних захворювань дрібних тварин в умовах міст зустрічаються акарози, зумовлені акариформними кліщами такі, як отодектоз, нотоедроз, саркоптоз, демодекоз [3, 5].

Незважаючи на різноманітність способів діагностики та засобів лікування, проблема боротьби з отодектозом м'ясоїдних залишається актуальною [2, 4].

Завдання дослідження. Завданням даної роботи було вивчити лікувальну ефективність контактних інсектоакарицидів та парентерального препарату широкого спектру дії для боротьби з отодектозом котів.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проводилися на базі клініки ветеринарної медицини «Ветсервіс» м. Суми. Для з'ясування епізоотичної ситуації, був проведений аналіз даних журналу реєстрації хворих тварин за 2012–2014 роки. Матеріалом були різного віку, статі та породи коти, хворі та підозрілі на отодектоз та зіскрібки з внутрішньої поверхні вушних раковин. Зіскрібки досліджували мікроскопічним методом із застосуванням мортального методу *компресорного дослідження* – виявлення мертвих кліщів для постановки первинного діагнозу. Для визначення ефективності лікарських засобів застосовували вітальний метод дослідження з рослинною олією [1] – виявлення живих кліщів.

Визначали екстенсивність (EI) та інтенсивність (II) інвазії, підраховуючи кількість кліщів в усіх полях зору зіскрібка під мікроскопом та середній показник кількості овоскопічних елементів, збільшення 7×10.

Для вивчення акарицидної ефективності вушних крапель «Барс», «Rolf club», дектомаксу у порівняльному аспекті було умовно поділені тварини на три групи по 15 тварини в кожній.

Вушні краплі «Барс» – діюча речовина діазінон 0,05%. Застосовують по 3–5 крапель у кожне вухо дворазово з інтервалом 7 діб.

Вушні краплі «Rolf club» – діюча речовина фіпроніл 5% та перметрін 1%. Застосовують в кожне вухо по 1–3 краплі дворазово з інтервалом 7 діб.

Дектомакс – діюча речовина дорамектин 1%, вводять внутрішньом'язово або підшкірно в дозі 1 мл на 10 кг живої ваги тварини дворазово через 7 діб.

Проводили туалет вушної раковини та зовнішнього слухового проходу водним розчином фурациліну 1:5000 один раз на добу протягом 14 діб при застосуванні кожного препарату.

Після обробки зовнішнього слухового проходу хворих тварин акарицидами оцінювали їх лікувальну ефективність на підставі досліджень зіскрібків вітальним методом із застосуванням соняшникової олії і визначали ІІ та ЕІ до обробки та на 7, 14, 21 добу.

Результати дослідження. В результаті наших досліджень при вивченні епізоотологічної ситуації отодектозу котів у центральному та прилеглих мікрорайонах м. Суми встановлено, що це захворювання широко розповсюджене. Згідно реєстраційним журналам ветеринарної клініки «Ветсервіс» у 2012 році зареєстровано 137 випадків захворювання котів на отодектоз, у 2013 році – 143, а у 2014 році – 112 випадків.

Найбільшою була кількість випадків захворілих котів на отодектоз серед безпородних котів і становила 243 випадки (61,99%), найрідше хворіли коти ангорської породи – 17 випадків (4,34%), приблизно однаковою була частота захворюваності котів порід британська блакитна та персидська – 34 та 39 випадків (8,67 та 9,95%, відповідно), коти сіамської породи хворіли у 59 випадках, що становить 15,05%.

Ця хвороба набирає обертів у наведених порід, тому що їх зараз легко придбати на базарах, де тварини контактують безпосередньо з джерелом інвазії – хворими котами, яких теж продають, а велика кількість захворювання безпорідних котів пов'язана з домашньо-вигульним способом утримання, при якому велика вірогідність контакту з хворими котами (особливо безпритульними), що сприяє передачі збудника.

Самці хворіли в 2,4 рази частіше ніж самки – 70,92 та 29,09%, відповідно.

Проаналізувавши кількість випадків захворювання котів на отодектоз в залежності від віку (Табл. 1.), встановлено, що кількість хворих тварин та відсоток від кількості випадків по роках у вікових групах принципово не змінюється. Наприклад, відсоток захворюваності кошенят віком до року становив дещо більше 32%, хоча частіше хворіли тварини віком 1–4 роки – в 144 випадках (36,73%). Найменше виявлено випадків захворюваності котів на отодектоз віком старше 10 років – 27 випадків (6,89%), а от захворюваність котів віком 4–10 років у 2012 та 2014 роках знизилася з 39 випадків до 26, відповідно.

Таблиця 1

Вікова динаміка захворюваності котів на отодектоз за 2012-2014 рр.

Вік тварин	2012 рік		2013 рік		2014 рік		2012-2014 рр	
	К-ть голів	%	К-ть голів	%	К-ть голів	%	К-ть голів	%
До 1 року	44	32,12	47	32,87	36	32,14	127	32,41
Від 1 до 4 років	50	36,50	52	36,36	42	37,50	144	36,73
4 -10 років	39	28,47	29	20,28	26	23,21	94	23,98
Старше10 років	4	2,92	15	10,49	8	7,14	27	6,89
Всього	137	34,95	143	36,48	112	28,57	392	100

Вивчаючи сезонність прояву отодектозу котів встановлено, що хвороба реєструється протягом всього року. Незначне збільшення кількості хворих котів спостерігається в серпні – листопаді та січні – березні.

Проаналізувавши отриманні данні можна зробити висновок, що отодектоз на території, яку обслуговує ветеринарна клініка «Ветсервіс» міста Суми не залежить від породи, статі чи віку.

Діагноз ставили на підставі анамнестичних даних, характерних клінічних ознак хвороби та мікроскопічних досліджень зіскрібків з вушної раковини та зовнішнього слухового проходу хворих котів.

При мікроскопічному дослідженні були виявлені кліщі *Otodectes cynotis*, овальної форми, брудно-білого кольору, з короткимй конусоподібним хоботком, з добре вираженим статевим диморфізмом на різних стадіях розвитку та їх яйця (Рис. 1).

За результатами акарологічних досліджень зіскрібків із вушних раковин котів, хворих на отодектоз встановили, що ІІ становила 17,55±1,52 кліщів в пробі , ЕІ становила 71,43%. Яйця отодексів були виявлені лише у 64 пробах із 112 досліджених проб, то ЕІ овоскопічних елементів дорівнює 57,14% при цьому ІІ склала 13,58±5,38 яєць в пробі.

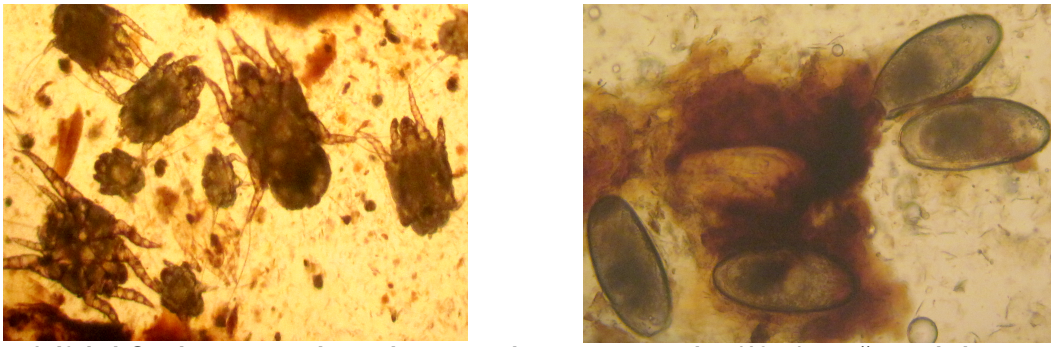

Рис. 1. Кліщі *Otodectes cynotis* на різних стадіях розвитку зліва (10×7) та яйця кліщів справа, збільшення (10×10).

Результати визначення акарицидної ефективності препаратів, вушних крапель «Барс», «Rolf club», дектомаксу, при лікуванні тварин, хворих на отодектоз наведено в таблиці 2.

Із даних таблиці 2. видно, що із застосованих препаратів дектомакс мав більшу акарицидну ефективність на відміну від вушних крапель «Барс» та «Rolf club» на 14 та 21 добу досліджень. Інтенсивність інвазії у групі дектомаксу на 14 добу суттєво знизилась і ефективність препарату становила 99%.

Таблиця 2

Результати визначення акарицидної ефективності вушних крапель «Барс», «Rolf club», дектомаксу, при лікуванні котів, хворих на отодектоз

Термін проведення досліджень	Групи тварин	Препарати	II, (M±м)		EI, %		EE, %
			до обробки	після обробки	до обробки	після обробки	
7-а доба	1	«Барс»	44,3±4,7	26,7 ± 4,9	100	60	40
	2	«Rolf club»	11,0 ± 1,7	5,3 ± 0,3	100	48	52
	3	Дектомакс	18,0 ± 1,5	9,3 ± 1,2	100	52	48
14-а доба	1	«Барс»	44,3±4,7	11,3 ± 3,5	100	26	74
	2	«Rolf club»	11,0 ± 1,7	2,0 ± 1,0	100	18	82
	3	Дектомакс	18,0 ± 1,5	0,2 ± 0,02	100	1	99
21-а доба	1	«Барс»	44,3±4,7	2,3 ± 1,2	100	5	95
	2	«Rolf club»	11,0 ± 1,7	0,7 ± 0,3	100	6	94
	3	Дектомакс	18,0 ± 1,5	0	100	0	100

В усіх останніх групах інтенсивність зменшувалась після 7 доби і до 21 доби включно. На 7 добу з використаних акарицидних препаратів вушні краплі «Rolf club» показали 52% ефективність, а на 14 добу ефективність їх склала 82%. В той час як ефективність вушних крапель «Барс» та дектомаксу на 14 добу була – 74 та 99%, відповідно.

Висновки

1. Отодектоз поширений серед котів центрального та прилеглих мікрорайонів м. Суми. Частіше хворіли тварини віком 1–4 роки – в 144 випадках (36,73%), найменше виявлено хворих на отодектоз котів віком старше 10 років – 27 випадків (6,89%).
2. На отодектоз в основному хворіли безпородні коти – 60% випадків, найрідше коти ангорської породи 4,34%, приблизно однаковою була частота захворюваності котів порід британська блакитна та персидська – 8,67 та 9,95%, відповідно.
3. Отодектоз у котів реєструється протягом всього року. Вираженої сезонності захворювання не спостерігалося.

4. Ефективність досліджуваних препаратів становила: вушних крапель «Барс» – на 14 добу 74%, на 21– 95%, крапель «Rolf club» – на 14 добу 82%, на 21 – 94%, дектомаксу – на 14 добу 99%, на 21 – 100%.

Література

1. Деклараційний патент на винахід: Україна МОН 7А61Д7/00. Спосіб діагностики саркоптозу (корости) свиней (Євстаф'єва В.О., Галат В.Ф. (Україна)). – № 2001021056 (42423А); Заяв. 15.02.01; Опубл. 15.10.01.
2. Лавріненко І. В. Отодектоз собак і котів (епізоотологія, діагностика, лікування) : автореф. дис. … канд. вет. наук :16.00.11 / Лавріненко Інна Вікторівна. – Київ, 2010. – 24 с.
3. Машкей И.А. Арахноэнтомозы собак и кошек Украины // Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції "Проблеми ветеринарного обслуговування дрібних домашніх тварин". К.: НАУ, 1999. С. 11-13.
4. Приходько Ю.О. Основи акарології і ентомології, акарози та ентомози тварин: навч. посіб. / Ю.О.Приходько, В.Я. Пономаренко, О.В. Нікіфорова; за ред.. Ю.О. Приходько – Х. : РВВ ХДЗВА, 2011. – 224 с.
5. Рогозина И.Е. Саркоптоз и отодектоз собак в городах С.-Петербург и Иваново (эпизоотология, клиника и лечение) : дис. … канд. Вет. Наук : 03.00.19, 16.00.03. – Иванов, 2005. – 108 с.

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЛЕЧЕБНЫХ ПРЕПАРАТОВ ПРИ ОТОДЕКТОЗЕ КОТОВ В Г. СУМЫ

Решетило А.И., к.вет.н., доцент,
Сумской национальный аграрный университет, г. Сумы
Никифорова О.В., к.вет.н., доцент, nov76@inbox.ru
Харьковская государственная зооветеринарная академия, г. Харьков,

Аннотация. Отодектоз распространен среди котов центрального и прилегающих микрорайонов г. Сумы. Чаще болели животные в возрасте 1-4 года – 36,73%, меньше коты старше 10 лет – 6,89%, а также беспородные – 60% случаев, реже коты ангорской породы – 4,34%. Отодектоз у котов регистрируется в течение всего года. Эффективность дектомакса на 14 сутки исследования составила – 99%.

Ключевые слова: отодектоз, коты, Otodectes cynotis, г. Сумы, дектомакс, акарицидные препараты, эффективность.

EFFICIENCY PREPARATION FOR OTODEKTOSIS OF CATS IN CITY SUMY

Reshetilo Alexandr Ivanovich,
Sumy National Agrarian University, Sumy
Nikiforova Olga Vasilyevna, nov76@inbox.ru
Kharkov State Zooveterinary Academy, Kharkov,

Summary. The most common diseases among ectoparasitic invasions of small animals in towns there are acarosis conditional by acariformes mites. The most extended are otodectosis, notoedrosis, sarcoptosis, demodecosis.

Despite the variety of methods of diagnosis and treatments of carnivores' otodectosis, the problem of dealing with this disease stayed actuality.

Research conducted at the veterinary clinic "Vetservis" in city Sumy during 2012–2014 years. Therapeutic efficiency of acaricides has been evaluated on the basis of studies scrapes from ears after treatment using vital method used sunflower oil and counted the number of ticks in the sample (defined intensity of invasion – II and extensity of invasion – EI) before the treatment and after it on 7th, 14th, 21st days.

Otodectosis is the disseminated disease among cats in central and adjoining microdistricts of the city Sumy. Has been established that quantity of disease incidence of animals by years in different age groups does not change fundamentally, but the animals at the age from 1 to 4 years old were ailing more frequently – 144 cases (36,73%), the lowest incidence of cats' otodectosis has been established in animals older than 10 years old – 27 cases (6,89%). The disease incidence of kittens up to one year old has compound 32,41%.

The quantity of disease incidence of otodectosis among pedigree less cats has been the largest and accounted for over 60%, Angora cats were sick the least – 4.34%. Quantity of disease incidence of cat British Sorthair and Persian breeds was roughly the same and made up 8,67 and 9,95%, respectively.

Males suffered 2,4 times more often than females – 70,92 and 29,09%, respectively.

This disease is growing in the mentioned above breeds, as they are now easy to buy in the markets where the animals contact directly with the source of infestation - sick cats, which are also sold, but large number of disease incidence of pedigree less cats associate with house-walking way of keeping them in

which high probability of contact with sick cats (especially street animals), which promotes causative agent transmission.

Cats' otodectosis registered throughout the year. Pronounced seasonality of the disease was not observed.

According to the results of acarological research of scrapings from the cats' ears suffering for otodectosis has been found that intensity of invasion make up 17,55 ± 1,52 mites in the sample, EI was 71,43%. Otodectes eggs were detected in only 64 samples obtained from 112 samples, the EI of eggs make up 57,14% while II was 13,58 ± 5,38 eggs in the sample.

Efficiency of fcfricide drugs on 14th days of investigation was: ear drops "Bars" – 74 %, drops «Rolf club» – 82 %, dectomax – 99 %.

Key words: otodectosis, cats, Otodectes cynotis, city Sumy, dectomax, acaricide preparations, efficiency.

УДК 619:614.48:576:595.132

ВПЛИВ ПРЕПАРАТУ «БІ-ДЕЗ» НА МОРФОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ ЯЄЦЬ TRICHURIS SUIS, ВИДІЛЕНИХ З ГОНАД САМОК ГЕЛЬМІНТІВ

Мельничук В. В., асистент, melnychyk86@ukr.net
Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава
Юськів І. Д., д. вет. н. професор,
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Ґжицького, м. Львів

Анотація. *Наведено результати експериментальних досліджень впливу хімічного засобу «Бі-дез» на яйця трихурисів свиней, виділених з гонад самок гельмінтів, методом гельмінтоовометрії. Встановлено, що хімічний препарат «Бі-дез» в 1-2 % концентраціях за експозиції 10-60 хв на 40-ву добу експерименту призводить до припинення послідовних стадій розвитку яєць Trichuris suis та достовірних змін з боку показників вимірювання лінійних розмірів яєць гельмінтів.*

Ключові слова: «*Бі-дез», дезінвазія, яйця, Trichuris suis, гельмінтоовометрія, морфометричні показники.*

Актуальність проблеми. Зародки паразитичних червів – яйця та личинки створюють загрозу поширення збудників інвазійних хвороб у природі [1, 2]. Зокрема, плодючість трихурисів в організмі свиней характеризується наявністю у 1 г фекалій тварин 86-97 екз. яєць трихурисів (у середньому 90,5±5,4 екз.), а яйцепродукція самок *Trichuris* ***suis*** за добу становить 3955,9±213,5 екз. яєць [3]. При розсіюванні яєць трихурисів у навколишньому середовищі, найбільшу кількість виявляють на поверхні підлоги і стінах станків, підлозі технологічних і кормових проходів, предметах догляду за тваринами, а також на ґрунті вигульних майданчиків і навколо свинарників у радіусі п'яти метрів [4].

У зв'язку з цим, профілактика трихурозу свиней повинна базуватися на комплексі заходів, спрямованих на ефективному знищенні збудника гельмінтозу на різних етапах його розвитку. Складовою частиною спеціальних заходів протигельмінтозного комплексу є дезінвазія об'єктів зовнішнього середовища, яка сприяє зменшенню можливостей зараження тварин паразитичними червами. Серед методів, які застосовують для дезінвазії приміщень, вигульних площадок і обладнання найбільш ефективними та зручними є хімічні засоби [5–9].

Тому, актуальними є дослідження, спрямовані на встановлення дезінвазійних властивостей хімічних препаратів, які поширені на фармацевтичному ринку України з урахуванням їх впливу на морфометричні показники яєць гельмінтів.

Завдання дослідження. Вивчити зміни морфометричних показників яєць трихурисів свиней, виділених з гонад самок гельмінтів, під дією хімічного засобу вітчизняного виробництва «Бі-дез» (НВФ Бровафарма Україна) за різних концентрацій та експозицій.

Матеріали і методи дослідження. Дослідження проводили упродовж лютого-червня 2015 року на базі наукової лабораторії кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавської державної аграрної академії.

Для досліду використовували яйця *Trichuris suis*, виділені з кінцевих відділів маток самок гельмінтів. Отриману суміш яєць змивали дистильованою водою в окремі чашки Петрі. Було